

การดำเนินการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษายุคดิจิทัล The Implementation of Student Care and Support Systems in Digital Era School

จักรพงษ์ ตระการไทย¹ นเรศ ชันธะ²

¹นักศึกษาปริญญาโท, สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

²อาจารย์, สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

บทคัดย่อ

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีครูประจำชั้น และครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ดังนั้นสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการบริหารงานของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารกิจการนักเรียน ซึ่งงานของสถานศึกษาในทุกด้าน ต้องมีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ เพื่อการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และการผนวกนำเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ประกอบด้วย 1) คลาวด์คอมพิวเตอร์ 2) อุปกรณ์สื่อสาร 3) เครือข่ายสังคมออนไลน์ 4) อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี เป็นโอกาสที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกด้าน ดังนั้นเทคโนโลยีดิจิทัลจึงถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, สถานศึกษายุคดิจิทัล

ABSTRACT

The Student Care and Support Systems is procedure of the implementation in helping and supporting student. There are Teacher Advisor and Teacher as the main personnel in the operation. The involvement of the personnel involved, Both inside and outside the school. Accordingly, the digital era school must be used digital technology in the school administration, Especially, In Student Affairs Administration. The working of school in all aspects. A database management system (DBMS) is needed for making-decision to the school administrators. The school are very necessary. That requires information and communication technology Come to use for knowledge management (KM) and efficiency management. The integration of digital technologies is 1) Cloud Computing 2) Mobility Device 3) Social Network 4) Internet of Things (IoT). For enhancing the capacity of preparing individual student information. Technological and environmental factors. As an opportunity to enhance the operational Student Care and Support Systems for all students. In consequence, the digital technology is considered a key factor to enhance the efficiency of the student care and support systems.

Keywords: Student Care, Support Systems, Digital Era School

บทนำ

ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้วิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งความเปลี่ยนแปลง ภาวะการเปลี่ยนทางโครงสร้างของสังคม ส่งผลให้ผู้คนต้องเดินทาง เพื่อไปประกอบอาชีพต่างถิ่นมากขึ้น โดยปล่อยให้ผู้สูงอายุดูแลเด็กตามลำพัง จึงอาจส่งผลต่อพฤติกรรมในระยะยาว เพราะเด็กและเยาวชน ผู้ถือเป็นกำลังหลักของการพัฒนาประเทศ หากขาดผู้ปกครองที่คอยชี้แนะแนวทาง ให้อยู่ในเส้นทางที่เหมาะสม ดังนั้น ระบบการศึกษา ต้องปรับตัวเพื่อตอบสนองนักเรียน ให้สามารถเติบโต ข้างต้น ส่งผลกระทบ เด็ก และเยาวชน ปัญหาที่นักเรียนในยุคปัจจุบัน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549, หน้า 3) โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2547, หน้า 32) ได้กล่าวถึงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียนทุกคนที่อยู่ในกลุ่มดูแล 4) การป้องกันและการแก้ไขปัญหาของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง 5) การส่งนักเรียนไปรับการช่วยเหลือจากครูอื่น ๆ เช่น ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครอง สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2547, หน้า 32)

สถานศึกษายุคดิจิทัล (Digital Era School) ดิจิทัลเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การบริหารกิจการนักเรียน และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งงานของสถานศึกษาในทุกด้านจะต้องมีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT (Information and Communication Technology) มาใช้การเพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ เพื่อการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นการดำเนินการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษายุคดิจิทัล จำเป็นจะต้องอาศัยหลักการ และขั้นตอนที่ชัดเจน เพื่อประสิทธิภาพการบริหารและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่สอดคล้องกับสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำเป็นต้องอาศัยการผสมผสานเทคโนโลยี เข้าเพื่อช่วยในกระบวนการดังกล่าว เพื่อผลดีต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เติบโตเป็นกำลังหลักในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 1) ให้ความหมายว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งเสริม พัฒนา การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549, หน้า 3) ให้ความหมายว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการ

ดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานตรวจสอบได้

จุติกรณ์ นิสสัย (2558) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างมีองค์ประกอบ มีการประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่ การดำเนินงานพัฒนาและการแก้ไขปัญหา นักเรียน

ประสาน จินตนากุล (2555) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการของครูที่ปรึกษา ในการส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างมีขั้นตอน มีวิธีการและเครื่องมือ โดยประสาน ความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตาม อัตภาพของตน

Angeles Sánchez-Elvira Paniagua and Ormond Simpson (2018) ได้กล่าวถึง การ ช่วยเหลือและการสนับสนุนนักเรียน คือ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งผลต่อการเรียนรู้ ส่งผลต่อ การพัฒนาทัศนคติ ด้วยการสร้างการมีส่วนร่วม และให้การช่วยเหลือตลอดกระบวนการ ให้สามารถอยู่ ร่วมกับสังคมได้ โดยที่ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว ทำให้นักเรียนสามารถจัดการเก็บชีวิตและตั้งเป้าหมายของตนเอง ลดการประพฤติดีที่ขัดต่อระเบียบของสังคม

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการส่งเสริม สนับสนุน นักเรียน อย่างมีขั้นตอนและกระบวนการที่ชัดเจน โดยมี ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น เป็นคณะ ดำเนินการหลัก มีการประสานงานบุคลากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและบุคคลภายนอก โดยใช้วิธีการ เครื่องมือที่ ได้มาตรฐาน สามารถตรวจสอบได้ เพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ตามอัตภาพ

กระบวนการและขั้นตอนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2544) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่าระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไข 5) การส่งต่อ

กรมสุขภาพจิต (2546) ได้กล่าวถึง กระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ ครูที่ปรึกษาไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) คัดกรองนักเรียน 3) พัฒนา (ส่งเสริม) 4) การป้องกัน 5) การแก้ไข 6) การส่งต่อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้กล่าวถึง การดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา จะต้องเป็นความร่วมมือกันในการดำเนินงานของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้ง หน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษา หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยมีบุคลากรหลักในการดำเนินงาน คือ ครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาโดยภารกิจที่เป็นหัวใจการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 กิจกรรม คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การ ป้องกันปัญหานักเรียน การแก้ไขปัญหา นักเรียน และการส่งต่อ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2547) ได้กล่าวถึง การดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียนทุกคนที่อยู่ในกลุ่มดูแล 4) การป้องกันและการแก้ไขปัญหาของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง 5) การส่งนักเรียนไปรับการช่วยเหลือจากครูอื่น ๆ เช่น ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครอง เป็นต้น

จุติกรณ์ นิสสัย (2558) ได้กล่าวถึง ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบสำคัญ 7 ประการ คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การป้องกันปัญหานักเรียน 4) การแก้ไขปัญหานักเรียน 5) การส่งเสริมนักเรียน 6) การพัฒนานักเรียน 7) การส่งต่อ

จากกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนข้างต้น สรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริม 4) การป้องกัน 5) การแก้ไข 6) การส่งต่อ

เทคโนโลยีดิจิทัลกับการบริหารงานสถานศึกษา

เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งงานของสถานศึกษาในทุกด้านจะต้องมีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT (Information and Communication Technology) มาใช้การเพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ในงานด้านต่างๆตามที่กล่าวมาแล้วของสถานศึกษา

เทคโนโลยีในปัจจุบันที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรู้จักนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา ได้แก่ (เอกชัย กี่สุขพันธ์: 2559)

1. คลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) หมายถึง บริการที่ใช้กำลังประมวลผลหน่วยจัดเก็บข้อมูล และระบบออนไลน์ต่างๆ จากผู้ให้บริการ เพื่อลดความยุ่งยาก และซับซ้อนในการติดตั้ง ดูแลระบบ ช่วยประหยัดเวลา และลดต้นทุนในการสร้างระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายเอง ซึ่งก็มีทั้งแบบบริการฟรีและแบบเสียค่าใช้จ่าย โดยสามารถเข้าใช้บริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต จากที่ไหนก็ได้ "Anywhere Anytime" เช่น บริการ Google Apps for Education เป็นชุดโปรแกรมการประมวลผลแบบคลาวด์ (คลาวด์คอมพิวติ้ง) สำหรับเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและการทำงานร่วมกัน สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศ ผ่านระบบออนไลน์ โดยประสานงานการทำงานกันระหว่าง ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง และเป็นซอฟต์แวร์ที่ Google ให้บริการสำหรับสถานศึกษาใช้งานได้ฟรี โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งชุดโปรแกรมนี้อาจรวมเว็บแอปพลิเคชันยอดนิยมของ Google ต่างๆ เช่น Google Plus, Google Sites, Gmail, Google Calendar, Google Drive, Google Docs, Google Classroom. (งานระบบคอมพิวเตอร์และบริการ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2560)

2. อุปกรณ์สื่อสาร (Mobility Device) หมายถึง อุปกรณ์พกพาที่สามารถใช้งานได้ทุกสถานที่ เช่น โทรศัพท์มือถือ, สมาร์ทโฟน, แท็บเล็ต และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์อื่นๆ มีความสามารถเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ต และแอปพลิเคชันที่ผู้ให้บริการกำหนดได้

3. เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) หมายถึง เว็บไซต์ หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่อนุญาตให้สื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศกันในอินเทอร์เน็ตด้วยการใช้ในคอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cambridge Dictionary, 2021) เช่น เฟสบุ๊ค, ไลน์, ทวิตเตอร์ หรือช่องทางอื่นๆ ที่สามารถติดต่อสื่อสารกันภายในสถานศึกษา หรือระหว่างกลุ่มงาน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล เอกสารต่างๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน สะดวก รวดเร็ว และลดขั้นตอนในการดำเนินงานได้อีกด้วย

4. อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Things (IoT)) หมายถึง การที่อุปกรณ์ต่างๆ สิ่งต่างๆ ได้ถูกเชื่อมโยงทุกอย่างเข้าสู่โลกอินเทอร์เน็ต ทำให้มนุษย์สามารถสั่งการควบคุมการใช้งานอุปกรณ์ต่างๆ ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (สุชุม รัตนเสรีเกียรติ: 2563)

เช่น การเปิด-ปิด อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า (ภายในโรงเรียน), ระบบดูแลความปลอดภัยภายในสถานศึกษา , อุปกรณ์วัดไข้แบบอัตโนมัติที่สามารถส่งสัญญาณเสียง เมื่อพบว่า บุคคลที่ผ่านเข้ามาในโรงเรียนมีไข้สูง เกินกว่าที่กำหนด รวมทั้งเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันต่างๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้

กระบวนการและขั้นตอนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษายุคดิจิทัล

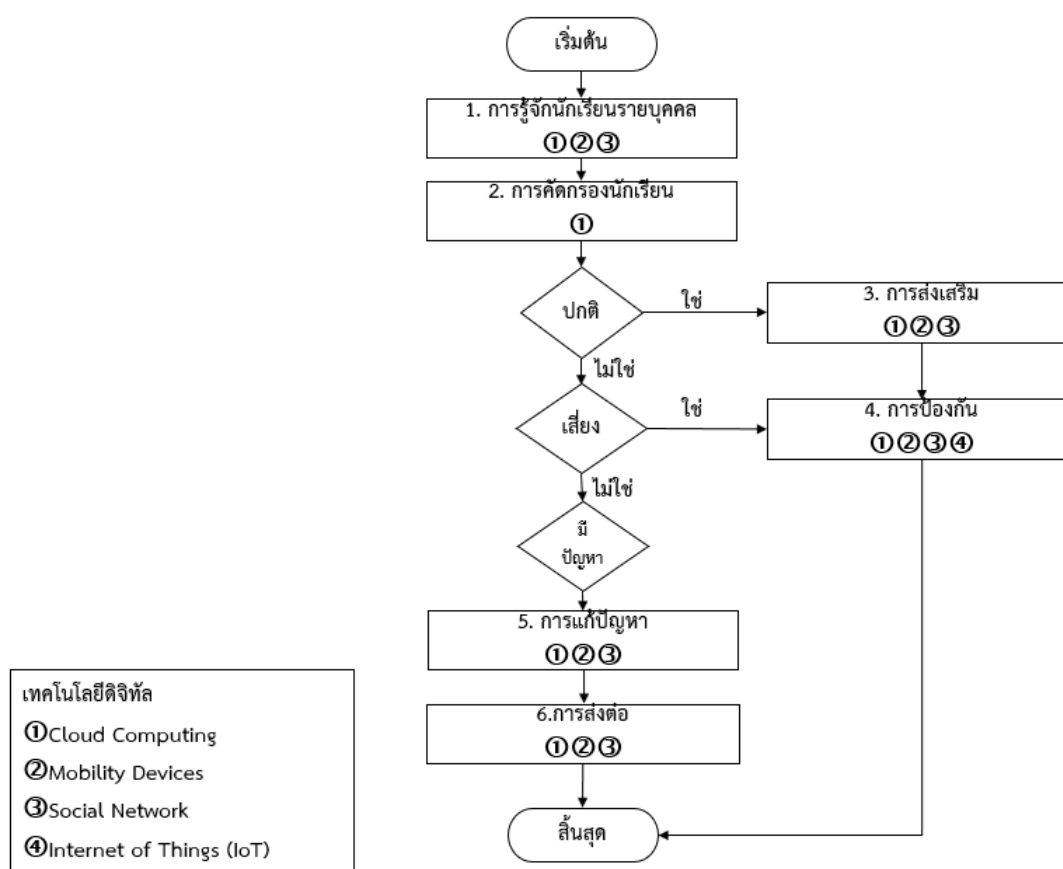
การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษายุคดิจิทัล 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การรู้จักนักเรียนรายบุคคล	
กระบวนการดำเนินงาน/ประเด็น	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
1) ด้านความสามารถ 2) ด้านสุขภาพ 3) ด้านครอบครัว 4) ด้านสารเสพติด 5) ด้านความปลอดภัย 6) ด้านพฤติกรรมทางเพศ	1) คลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) - การสำรวจข้อมูลต่างๆ ด้วย Google Form - การจัดการข้อมูลด้วย Google Sheet 2) อุปกรณ์สื่อสาร (Mobility Device) - การใช้อุปกรณ์สื่อสาร เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล 3) เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) - ใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก, ไลน์ ในการเก็บข้อมูล หรือ การติดตามพฤติกรรมนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อได้ข้อมูลรอบด้าน
ขั้นที่ 2 การคัดกรองนักเรียน	
กระบวนการดำเนินงาน/ประเด็น	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม 1) กลุ่มปกติ 2) กลุ่มเสี่ยง 3) กลุ่มมีปัญหา	1) คลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) - การจัดการข้อมูลด้วย Google Sheet และแปรผลแบ่งกลุ่มนักเรียน
ขั้นที่ 3 การส่งเสริม	
กระบวนการดำเนินงาน/ประเด็น	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
วิธีการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนประกอบด้วย 3 วิธี ดังนี้ 1) การโฮมรูม (Home Room) 2) การประชุมผู้ปกครอง	1) คลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) - การโฮมรูม ประชุมผู้ปกครอง หรือ จัดกิจกรรมต่างๆในรูปแบบ Online ด้วย Google Meet - การจัดทำสารสนเทศออนไลน์ ด้วย Google Sheet 2) อุปกรณ์สื่อสาร (Mobility Device)

นักเรียน (Classroom Meeting)	- การใช้อุปกรณ์พกพา ที่สามารถติดต่อสื่อสารกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
3) กิจกรรมอื่นๆ ที่พิจารณาแล้วว่าเหมาะสม	3) เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) - ใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก, ไลน์ ในการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์กิจกรรมหรือการดำเนินการต่างๆที่เกิดขึ้น
ขั้นที่ 4 การป้องกัน	
กระบวนการดำเนินงาน/ประเด็น	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
1) การให้คำปรึกษาเบื้องต้น 2) กิจกรรมตามความเหมาะสม	1) คลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) - ใช้ Google Docs ในการบันทึกการให้คำปรึกษาเบื้องต้น เพื่อนำไปวิเคราะห์ แนวทางการแก้ไขปัญหา 2) อุปกรณ์สื่อสาร (Mobility Device) - การใช้อุปกรณ์พกพา ที่สามารถติดต่อสื่อสาร กับนักเรียน ให้คำปรึกษาเบื้องต้น เพื่อลดโอกาสการเกิดขึ้นของปัญหา 3) เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) - ใช้สื่อสังคมออนไลน์ ในการติดต่อสื่อสาร หากนักเรียนมีความประสงค์จะขอคำปรึกษาออนไลน์, ใช้ในการประชาสัมพันธ์เมื่อมีการจัดกิจกรรมที่ป้องกันการเกิดปัญหาต่างๆ 4) อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Things (IoT)) - การจัดหาอุปกรณ์ที่สามารถควบคุมผ่านเครือข่าย เพื่อป้องกันความปลอดภัยของนักเรียน เช่น กล้องวงจรปิด แบบส่งเสียงได้ เป็นต้น
ขั้นที่ 5 การแก้ไข	
กระบวนการดำเนินงาน/ประเด็น	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
1) การให้คำปรึกษาเบื้องต้น 2) กิจกรรมตามความเหมาะสม	1) คลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) - ใช้ Google Docs ในการบันทึกการให้คำปรึกษาเบื้องต้น เพื่อนำไปวิเคราะห์ แนวทางการแก้ไขปัญหา 2) อุปกรณ์สื่อสาร (Mobility Device) - การใช้อุปกรณ์พกพา ที่สามารถติดต่อสื่อสาร กับนักเรียน ให้คำปรึกษาเบื้องต้น 3) เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) - ใช้สื่อสังคมออนไลน์ ในการติดต่อสื่อสาร หากนักเรียนมีความประสงค์จะขอคำปรึกษาออนไลน์

ขั้นที่ 6 การส่งต่อ	
กระบวนการดำเนินงาน/ประเด็น	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
การส่งต่อนักเรียน แบ่งเป็น 2 แบบ 1) การส่งต่อภายใน 2) การส่งต่อภายนอก	1) คลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) - ใช้ ข้อมูล ที่ จัด เก็บ ไว้ ใน Google Apps for Education ประกอบการส่งต่อนักเรียนทั้งการส่งต่อภายใน และการส่งต่อภายนอก 2) อุปกรณ์สื่อสาร (Mobility Device) - การใช้ อุปกรณ์พกพา ที่สามารถติดต่อสื่อสารกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3) เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) - ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการ สืบค้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนหากต้องการส่งต่อภายนอก

ภาพรวมการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษายุคดิจิทัล

แผนภาพที่ 1 กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษายุคดิจิทัล

กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษายุคดิจิทัล สามารถนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัล มาประยุกต์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน ในทุกขั้นตอน โดยประยุกต์ใช้ในแต่ละขั้นตอนแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม ของแต่ละขั้นตอน

สรุป

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือการดำเนินการช่วยเหลือ ส่งเสริม ป้องกัน และแก้ปัญหาให้นักเรียนอย่างมีขั้นตอน การผนวกนำเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ประกอบด้วย 1) คลาวด์คอมพิวเตอร์ 2) อุปกรณ์สื่อสาร 3) เครือข่ายสังคมออนไลน์ 4) อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะทางการวิจัยของ (วิไล รัตนทิพย์: 2562) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในระบบดูแลช่วยเหลือและการเพิ่มขีดความสามารถการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกด้าน

จากเหตุผลสนับสนุนข้างต้น การนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการจัดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

อ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2544). *คู่มือครู ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3-4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6)*. พิมพ์ครั้งที่ 1. สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรุงเทพฯ: กรมสุขภาพจิต, 2544
- งานระบบคอมพิวเตอร์และบริการ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยแม่โจ้. (2560). *คู่มือการใช้งาน Google Apps for Education เบื้องต้น*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สุขุม รัตนเสรีเกียรติ. (2563). *Internet of Things (IoT) คืออะไร*. (ออนไลน์) 02 เมษายน 2563. (อ้างเมื่อ 07 กุมภาพันธ์ 2564). จาก: http://www.tpa.or.th/writer/read_this_book_topic.phpbookID=4489&read=true&count=true
- ประสาน จินตนากุล. (2555). *สภาพและปัญหาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3*. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- วิไล รัตนทิพย์ และ ชัยยุทธ ศิริสุทธ. (2562). กลยุทธ์การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 6(4), 716-719.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2544). *แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2544

- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). *การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล (School Management in Digital Era)*. (ออนไลน์) 01 พฤศจิกายน 2559 (อ้างเมื่อ 06 กุมภาพันธ์ 2564). จาก: http://www.tpa.or.th/writer/read_this_book_topic.php?bookID=4489&read=true&count=true
- Cambridge University. (2021). *Cambridge Dictionary*. (2021). (online) 2021 (cited 07 February 2021). Available from: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/cloud-computing>
- Angeles Sánchez-Elvira Paniagua and Ormond Simpson. (2021). *Developing Student Support for Open and Distance Learning: The EMPOWER Project*. (Serial online). (cited 07 February 2021). (cited 03 February 2021). Available from: <https://jime.open.ac.uk/articles/10.5334/jime.470/galley/672/download/>

